

**ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนมณฑลนครชัยศรี
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2**
INNOVATION LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS NAKHONCHAI S1 COUNTRY
SCHOOL GROUP UNDER NAKHONPATHOM PRIMARY EDUCATIONAL
SERVICE AREA OFFICE 2

ดวงพร พุฒิกรณ์

Duangporn Puthikorn

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Faculty of Education, Bangkok Thonburi University

e-mail: 6533100076@bkkthon.ac.th

Received: April,29 2024

Revised: May,6 2025

Accepted: June,23 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนมณฑลนครชัยศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 และ (2) เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนมณฑลนครชัยศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ กลุ่มตัวอย่าง เป็นครูในกลุ่มโรงเรียนมณฑลนครชัยศรี จำนวน 97 คน โดยเปิดตารางของเครืองมือและมอร์แกน การวิจัยมี 4 ขั้นตอนดังนี้ (1) ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (2) การสร้างเครื่องมือ (3) เก็บรวบรวมข้อมูล และ (4) วิเคราะห์ข้อมูล เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า (1) ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนมณฑล นครชัยศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และ (2) การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนมณฑลนครชัยศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษาไม่แตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม, ผู้บริหารสถานศึกษา, กลุ่มโรงเรียนมณฑลนครชัยศรี, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2

Abstract

The objectives of this research were: (1) to study the innovative leadership of school administrators Nakhonchaisi Country School Group under Nakhonpathom Primary Educational Service Area Office 2; and (2) to compare innovative leadership of school administrators Nakhonchaisi Country

School Group under Nakhonpathom Primary Educational Service Area Office 2, classified by educational level and work experience.

This research was a survey research. The sample size was determined by Kregcie and Morgan's table, table number of 97 teachers. There were four steps in the research process: (1) studying relevant research document; (2) constructing research instruments; (3) collecting data; and (4) analysis of data. The instruments for collecting data was five-level rating scale questionnaires. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, Standard Deviation and t-test.

The research findings were: (1) innovative leadership of school administrators Nakhonchaisi Country School Group under Nakhonpathom Primary Educational Service Area Office 2, overall waere at high level; and (2) comparison of innovative leadership of school administrators Nakhonchaisi Country School Group under Nakhonpathom Primary Educational Service Area Office 2, classified by education level was not different; when classified by work experience was different at .05 statistical significance.

Keywords: Innovative Leadership, School Administrators, Nakhonchaisi Country School Group, Nakhonpathom Primary Educational Service Area Office 2

บทนำ

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ที่มุ่งเน้นการนำนวัตกรรมมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องพัฒนามาตรฐานคุณภาพการจัดการศึกษา พัฒนาลักษณะผู้เรียนให้มีสมรรถนะสอดคล้องกับความต้องการของสังคม สอดคล้องกับสถานการณ์จริงในบริบท เป็นผู้เรียนที่มีทั้งความรู้ ทักษะและสามารถปรับเปลี่ยนทัศนคติให้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารซึ่งมีการนำวิธีการใหม่ๆ มาใช้ขับเคลื่อนการจัดการศึกษา มีเทคนิค วิธีการ กิจกรรมในการพัฒนาที่หลากหลาย ทันสมัย น่าสนใจที่มุ่งเน้นการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และสามารถนำแนวคิดเชิงนวัตกรรมมาใช้ในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ในสถานศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2559: 63) ผู้บริหารสถานศึกษาจึงจะต้องปรับมุมมอง ทัศนคติ เปิดใจรับสิ่งใหม่ ไม่ยึดติดกับความคิดหรือความรู้เดิม เพื่อการเริ่มต้นสู่การจัดการที่ทันยุคทันสมัย สอดคล้องกับสภาวะการณ์ที่เกิดขึ้น ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมจึงเป็นหัวใจสำคัญที่จะทำให้การจัดการศึกษา การพัฒนาผู้เรียนขับเคลื่อนไปสู่ความสำเร็จ (จุฑาทิพย์ ชนะเคน, 2559: 3)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ได้ให้ความสำคัญกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม โดยกำหนดเป็นวิสัยทัศน์ขององค์กรว่า “องค์กรแห่งคุณภาพ พัฒนาด้วยนวัตกรรม นำสู่ห้องเรียนอนาคต” ทั้งนี้มีการกำหนดนโยบายที่ 6 ด้านการปรับสมดุลและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการศึกษา จากแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน 3 ปี (พ.ศ. 2563 - 2565) มีเป้าประสงค์ คือ หน่วยงานทุกระดับ พัฒนานวัตกรรม และเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology) มาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารและการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ และจากการศึกษาข้อมูลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาบางส่วนยังไม่นำสารสนเทศมาขับเคลื่อนการพัฒนาการศึกษา และใช้สื่อ เทคโนโลยี ที่ภาครัฐสนับสนุนไปใช้ในการบริหารการจัดการศึกษาอย่างเต็มศักยภาพ และยังไม่สามารถเชื่อมโยงและบูรณาการข้อมูลสารสนเทศระหว่างกลุ่ม และนำข้อมูลมาปรับปรุง

ระบบงาน พัฒนาระบบงาน ยังขาดระบบหรือรูปแบบที่ชัดเจนในการปฏิบัติ ส่งผลให้การพัฒนาขาดความต่อเนื่อง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2, 2563)

จากความสำคัญและปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนมณฑลนครชัยศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 เพื่อเป็นแนวทางในการนำไปสู่การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมในสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนมณฑลนครชัยศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ให้มีคุณภาพมาตรฐานการศึกษาที่ก้าวสู่อนาคต ที่มีคุณภาพในระดับสากลต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. ศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนมณฑลนครชัยศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2
2. เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนมณฑลนครชัยศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนมณฑลนครชัยศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ซึ่งมีแนวทางในการดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยเป็น ครูผู้สอนในโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนมณฑลนครชัยศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 จำนวน 9 โรงเรียน รวมครูทั้งหมด 130 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัย ครูผู้สอนในโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนมณฑลนครชัยศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 จำนวน 9 โรงเรียน รวมครูทั้งหมด 97 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิและเปรียบเทียบสัดส่วนประชากร ในแต่ละโรงเรียน

2. เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเรื่องภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนมณฑลนครชัยศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 เป็นแบบสอบถาม (questionnaires) แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (check list)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนมณฑลนครชัยศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าของลิเคิร์ท (Likert's scale , 1967) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

3. การสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 3.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา
- 3.2 สร้างแบบสอบถามจากข้อบ่งชี้เนื้อหาที่กำหนด เสนออาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข

3.3 นำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ด้วยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Objective Congruence: IOC) ซึ่งได้ค่าดัชนีความสอดคล้องที่ .67-1.00

3.4 นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน วิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟา (Alpha coefficient) ของครอนบาค (Conbach, 1970) ผลปรากฏว่าแบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นอยู่ที่ .82

3.5 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์แล้วนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

4.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพมหานคร ถึงผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนมณฑลนครชัยศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

4.2 ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามถึงผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง

4.3 เก็บรวบรวมข้อมูลของแบบสอบถามทั้งหมด และตรวจสอบความสมบูรณ์ เพื่อวิเคราะห์ข้อมูล

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดทำและวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมดมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ แล้วนำไปประมวลด้วยวิธีทางสถิติ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนมณฑลนครชัยศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย (Mean, $\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation, S.D.)

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนมณฑลนครชัยศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน โดยวิธีทดสอบค่าที (Independent t-test)

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 ความถี่ (Frequency)

6.2 ร้อยละ (Percentage)

6.3 ค่าเฉลี่ย (Mean, $\bar{X}$)

6.4 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation, S.D.)

6.5 ค่า t-test (Independent)

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนมณฑล นครชัยศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนมณฑลนครชัยศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 โดยภาพรวม($n = 97$)

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านการคิดสร้างสรรค์	4.31	0.29	มาก
2. ด้านการบริหารความเสี่ยง	4.32	0.31	มาก
3. ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง	4.27	0.36	มาก
4. ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม	4.34	0.28	มาก
5. ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งองค์กรนวัตกรรม	4.21	0.32	มาก
6. ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	4.16	0.36	มาก
รวม	4.27	0.13	มาก

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนมณฑล นครชัยศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน รายละเอียดดังตารางที่ 2 และ ตารางที่ 3

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนมณฑล นครชัยศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา

($n = 97$)

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของ ผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการศึกษา				t	P
	ปริญญาตรี หรือ เทียบเท่า		สูงกว่าปริญญา ตรี			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการคิดสร้างสรรค์	4.35	0.28	4.22	0.29	2.031*	0.045
2. ด้านการบริหารความเสี่ยง	4.30	0.33	4.37	0.25	-1.037	0.303
3. ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง	4.25	0.35	4.31	0.40	-0.745	0.458
4. ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม	4.35	0.29	4.32	0.26	0.476	0.635
5. ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งองค์กร นวัตกรรม	4.22	0.34	4.19	0.29	0.361	0.719
6. ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการ สื่อสาร	4.19	0.32	4.10	0.45	1.036	0.306
โดยภาพรวม	4.28	0.13	4.25	0.14	0.853	0.396

* $p < .05$

จากตารางที่ 2 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนมณฑลนครชัยศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมไม่ต่างกัน แต่พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการคิดสร้างสรรค์ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบมุมมองของครูต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนมณฑลนครชัยศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน (n = 97)

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของ ผู้บริหารสถานศึกษา	ประสบการณ์การทำงาน				t	P
	น้อยกว่า 5 ปี		ตั้งแต่ 5 ปี ขึ้นไป			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการคิดสร้างสรรค์	4.30	0.35	4.32	0.26	-0.326	0.745
2. ด้านการบริหารความเสี่ยง	4.28	0.36	4.34	0.28	-0.774	0.443
3. ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง	4.23	0.42	4.28	0.34	-0.626	0.533
4. ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม	4.24	0.25	4.38	0.28	-2.372*	0.020
5. ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งองค์กร นวัตกรรม	4.16	0.33	4.23	0.32	-1.067	0.289
6. ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการ สื่อสาร	4.12	0.44	4.18	0.33	-0.773	0.442
โดยภาพรวม	4.22	0.14	4.29	0.12	-2.429*	0.017

*p< .05

จากตารางที่ 3 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนมณฑล นครชัยศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวมต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วมต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ดังนี้

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนมณฑล นครชัยศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนมณฑลนครชัยศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ที่ระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม ด้านการบริหารความเสี่ยง ด้านการคิดสร้างสรรค์ ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งองค์กรนวัตกรรม และด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1.1 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการคิดสร้างสรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.2 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการบริหารความเสี่ยง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.3 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.4 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.5 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งองค์กรนวัตกรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.6 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนมณฑล นครชัยศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2

2.1 จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า โดยภาพรวม ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีมุมมองต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาไม่ต่างกัน

2.2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า โดยภาพรวม ครูที่มีประสบการณ์การทำงานที่ต่างกันมีมุมมองต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาต่างกันอย่างน้อยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนมณฑลนครชัยศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ผู้วิจัยอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนมณฑลนครชัยศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 พบว่าโดยภาพรวมและทุกด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนมณฑลนครชัยศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 มีความมุ่งมั่นในการสร้างสรรค์นวัตกรรม มีการวางแผนบริหารจัดการความเสี่ยงในการนำนวัตกรรมที่สร้างสรรค์ขึ้นไปใช้ในการปฏิบัติงาน มีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนในการที่จะเปลี่ยนแปลงอย่างรอบด้าน ร่วมกันทำงานเป็นทีม ช่วยกันคิด ระดมสมอง ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จีราภา ประพันธ์พัฒน์ (2560) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

1.1 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการคิดสร้างสรรค์ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนมณฑลนครชัยศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 เปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรร่วมแสดงความคิดเห็นจากมุมมองต่างๆ และนำมาสังเคราะห์ในการสร้างสรรค์นวัตกรรม ในการจัดการศึกษา เปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรมีอิสระในการใช้ความคิด วางแผนการทำงาน วิธีการทำงานรูปแบบใหม่ๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของปิณดา กันถิ่น (2560) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนประชารัฐ เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการคิดสร้างสรรค์โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.2 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการบริหารความเสี่ยง พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนมณฑลนครชัยศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 เปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมกำหนดแนวทางหรือมาตรการกำกับ ติดตามการจัดกิจกรรมต่างๆ จะช่วยลดความเสี่ยงและผลกระทบที่มีผลต่อการปฏิบัติงาน นำผลการประเมินมาพัฒนางานและรายงานผล

การดำเนินงาน ต่อหน่วยงานต้นสังกัดและสาธารณะ กำกับและติดตามการบริหารความเสี่ยงอย่างเป็นระบบอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจิราภา ประพันธ์พัฒน์ (2560) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า ด้านการบริหารความเสี่ยงโดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.3 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนมณฑลนครชัยศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรพัฒนาในทุกงานเพื่อร่วมกันปรับเปลี่ยนนวัตกรรมที่เหมาะสมกับบริบทจริง สร้างสรรค์กระบวนการเผยแพร่วิสัยทัศน์ ในการปฏิบัติแก่บุคลากรตามความเหมาะสมของบริบทจริง สอดคล้องกับงานวิจัยของเนาวรัตน์ เยาวนาถ (2562) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กำแพงเพชร เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.4 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนมณฑลนครชัยศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 เปิดโอกาสหรือส่งเสริมให้ครูและบุคลากรเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนในการสืบสานวัฒนธรรมต่อเนื่อง ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทำงานเป็นทีม ช่วยกันคิด ระดมสมอง ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อให้สามารถทำงานให้บรรลุเป้าหมาย สอดคล้องกับงานวิจัยของปรีวีพัฒน์ ยืนยง (2563) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา วิทยาลัยเทคนิคอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า ด้านการทำงานเป็นทีมและมีส่วนร่วม โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.5 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งองค์กรนวัตกรรม พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนมณฑลนครชัยศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ตระหนักถึงและเห็นคุณค่าของนวัตกรรมที่ช่วยในการพัฒนาคุณภาพของการศึกษา ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรแสวงหาความรู้และทักษะใหม่ๆ เพื่อนำไปสร้างสรรค์นวัตกรรมของตนเองอย่างทั่วถึง สอดคล้องกับงานวิจัยของอรพิน อัมรัตน์ (2561) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชลบุรี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งองค์กรนวัตกรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.6 ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนมณฑลนครชัยศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 มีการพัฒนาการบริหารอย่างต่อเนื่อง เพื่อประสิทธิภาพและการบริหารเชิงนวัตกรรมที่ยั่งยืน ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรได้พัฒนาตนเอง โดยจัดอบรมความรู้และทักษะการใช้เทคโนโลยี แก่บุคลากรทุกคน สอดคล้องกับงานวิจัยของภริญา สายศิริสุข (2561) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารในโรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่ม สหวิทยาเขตปัญจภาคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนมณฑล นครชัยศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน ดังนี้

2.1 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนมณฑลนครชัยศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมพบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีมุมมองต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนมณฑลนครชัยศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ไม่ต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะระดับการศึกษาไม่ส่งผลต่อภาวะ

ผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจากในปัจจุบันผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะการบริหารที่ทันสมัย มีการปรับตัวเพื่อเข้าสู่ยุคศตวรรษที่ 21 มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง สม่่าเสมอ อีกทั้งผู้บริหารสถานศึกษามีความเท่าเทียมกันในการปฏิบัติงาน มีการปรึกษาหารือ เข้าใจถึงกระบวนการต่างๆ จึงทำให้ครูและบุคลากรต่างรับทราบถึงคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาได้ใกล้เคียงกัน เป็นสาเหตุให้ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีมุมมองต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนมณฑลนครชัยศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ไม่ต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของไพฑูรย์ แววงค์ (2566) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน

2.2 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มโรงเรียนมณฑลนครชัยศรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยภาพรวมพบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานที่ต่างกันมีมุมมองต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูที่มีประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป เห็นมุมมองและเข้าใจบริบทของการบริหารสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิษดาพร หวานสนิท และพรรณณี ผุดเกตุ (2565) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสงขลา สตูล ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะจากการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 นำผลวิจัยไปพิจารณาส่งเสริมให้ผู้บริหารและบุคลากรสืบค้นหาข้อมูลสารสนเทศใหม่ๆ เพื่อนำมาพัฒนางาน และสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ อย่างต่อเนื่อง

1.2 นำผลวิจัยไปพิจารณาส่งเสริมให้ผู้บริหารและบุคลากรมุ่งมั่นดำเนินงานแม้จะมีความเสี่ยง แต่ยอมรับได้ พร้อมทั้งมีการประเมินสถานการณ์อย่างต่อเนื่อง

1.3 นำผลวิจัยไปพิจารณาส่งเสริมให้ผู้บริหารและบุคลากรมีวิสัยทัศน์ สามารถวิเคราะห์แนวโน้มทิศทางการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา และนำมาจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษา

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษานวัตกรรมการบริหารสถานศึกษาสู่อนาคต

2.2 ควรศึกษาผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- จิราภา ประพันธ์พัฒน์. (2560). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- เนาวรัตน์ เขาวนาถ. (2562). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

- ปวีณา กันถิ่น. (2560). **ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนพระราชรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 5**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ไพฑูรย์ แววงค์. (2566). **ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1**. อดิธานี: วิทยาลัยพิษณุบัณฑิต ประเทศไทย.
- ภริญา สายศิริสุข. (2561). **ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารในโรงเรียนมัธยมศึกษากลุ่ม สหวิทยาเขตปัญจภาคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4**. วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- George. (2012). **Innovation for inclusive growth : Towards a theoretical framework and a research Agenda**. Journal of Management Studies, 49 (4), 661-683.
- Pollock, A. (2008). **Pharmaceutical Meaning-Making Beyond Marketing: Racialized Subjects of Generic Thiazide**. Belmont, CA: Cengage/Wadsworth.
- Sherwood, Dennis. (2001). **Smart Things To Know About Innovation & Creativity**. Oxford : Capstone Publishing Limited.
- Ubaidillah, M. (2018). **Innovation Leadership in improving the quality of Education**. International Journal of Mechanical Engineering and Technology, 9 (7), 1288-1299.